

MANNETJE

DE KIEVIT: EEN KENNISMAKING

De kievit is met zijn kenmerkende roep, zijn typische flapvlucht, acrobatische baltsvluchten en zijn fraaie zwarte kuif een opmerkelijke weide- en akkervogel. Die kuif is bij de vrouwtjes korter dan bij de mannetjes.

- Het broedseizoen loopt van maart tot juni. Dan vind je kieviten vooral terug in schrale graslanden, weilanden en akkers. Tijdens de voor- en najaarstrek en in de winter vind je ze vooral in vochtige graslanden.
- Overwintert tijdens zachte winters in onze streek, bij vorst in Engeland en Frankrijk.
- Het mannetje graaft meerdere nestkuiltjes, het vrouwtje kiest er één uit en legt daarin vanaf half maart een viertal eieren. De jongen zijn nestvlinders (verlaten het nest snel).
- Waar meerdere kieviten broeden, worden belagers gezamenlijk verjaagd.
- Een kievit kan tot wel 23 jaar oud worden en is nogal honkvast.
- Eet kleine insecten, kevers en regenwormen die hij trappelend uit de grond lokt. Ze eten tot 5.000 prooien per dag.

Regionaal Landschap West-Vlaamse Hart vzw
Spanjestraat 141
8800 Roeselare
+32 51 27 55 50
info@westvlaamsehart.be

VROUWTJE

BESCHERMING VAN DE KIEVIT

- Als onze meest bedreigde landbouwvogel staat hij op de Rode Lijst met bedreigde soorten. Het is in de Europese Unie verboden kieviteieren te rapen, zoals vroeger in Friesland gebeurde. Het Belgische platteland vormt een van zijn zeldzame toevluchtsoorden, maar veilig is hij daar zeker niet. Er zijn dan ook grote inspanningen nodig om de resterende kievitpopulatie te beschermen.
- Eind 19de, begin 20ste eeuw verdween zijn oorspronkelijke leefgebied, natte moerassen, haast volledig door het droogleggen en draineren van gronden. De kievit verhuisde richting weiden en akkers maar door de toenemende intensivering van de landbouw, een tekort aan nat grasland en het vroege bewerken van akkers, zit het dier nu weer in de problemen. Minder kieviten broeden in elkaars buurt, dus worden jongen gemakkelijker prooi voor vijanden.
- Tegenwoordig worden volop inspanningen geleverd om de kievit terug op de kaart te zetten. Ook wij dragen ons steentje bij! Jij toch ook?

V.U.: Peter Norro, prov. dienst Minawa, Kon. Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries / Grafi sch Ontwerp: www.josnotteboom.be

Help deze stakker op je akker

Steunmaatregelen voor de Kievit

MOGELIJKE ACTIES VOOR DE KIEVIT

Er zijn een aantal maatregelen die deze iconische landbouwvogel kunnen helpen. Daarvoor is het heel belangrijk dat landbouwers weten hoe zij, zonder veel inspanningen, hun steentje kunnen bijdragen.

Nestbescherming: vanaf het voorjaar is het belangrijk om landbouwpercelen op de aanwezigheid van nesten te controleren. Door een stok te zetten bij het nest, is het voor de landbouwer duidelijk welk stuk hij bij bewerking moet ontwijken. Sinds 2025 voorziet de provincie West-Vlaanderen een nestbeschermingsubsidie. Contacteer het Regionaal Landschap voor meer info.

Wildreddend bewerken: bewerk van binnen naar buiten of zigzag. De kuikens kunnen zo makkelijker naar de rand vluchten (zie figuur onder 'Wildreddend bewerken') of naar een perceel dat niet wordt bewerkt.

Oppervlakkig ploegen: door oppervlakkig te ploegen, geef je meer kans aan de regenworm. Dit is een belangrijke voedselbron voor de kievit.

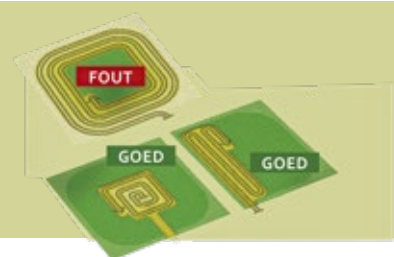

Doordacht bemesten: door compost of ruige mest te gebruiken, stimuleer je het bodemleven en droogt de bodem minder snel uit.

Zaai een vluchtstrook in: door een strook in te zaaien met kruidenmengsel of groenbemester, bied je de kievit en andere weidevogels een veilige schuilplaats. Bij de VLM kan via een beheerovereenkomst een compensatie worden ontvangen voor bufferstroken. Deze kunnen dienen als vluchtstrook.

Wildreddend bewerken

Mozaïekbeheer: maai niet alle stukken tegelijk maar maai op twee tijdstippen. Door een deel later te maaien, geef je kruiden kans om te bloeien, kunnen weidevogels oversteken naar een veilige schuilplaats en blijft er meer voedsel voor insecten (en dus vogels).

Aanleg van kievitakkers: een plek waar het land niet bewerkt wordt van ± 2 ha. Enkel een lichte voorbewerking om de grasgroei te remmen of groenbemester in te werken, is dan toegestaan. In het najaar kan hierop gewone rolklaver of onderaardse klaver worden ingezaaid.

Vernatten van het perceel: creëer natte zones door waterafvoer te beperken. Hierdoor warmt de bodem minder snel op, is er minder verdroging en krijgen kruidachtige planten een kans om te groeien.

Uitstellen bewerking: indien er een late teelt wordt geplant of ingezaaid, stel bewerkingen uit tot half mei.

Braak en bodembedekking: waar mogelijk laat de stoppel na oogst braak liggen en voer geen verdere bewerkingen meer uit tot het broedseizoen is afgelopen. Indien verplicht, zaai dan een groenbemester of vanggewas in die afsterft na de winter zoals gele mosterd of Japanse haver, dit zorgt voor een gezondere bodem en betere uitgangssituatie voor broedende kieviten.

4-sterrenboer

- doordacht bemesten
- oppervlakkig ploegen
- een vluchtstrook inzaaien
- nestbescherming
- wildreddend bewerken

3-sterrenboer

- oppervlakkig ploegen
- doordacht bemesten
- nestbescherming
- wildreddend bewerken

2-sterrenboer

- doordacht bemesten
- nestbescherming
- wildreddend bewerken

1-sterrenboer

- nestbescherming
- wildreddend bewerken

INTERESSE OF HULP NODIG OM NESTEN OP TE SPOREN? NEEM CONTACT OP MET JE LOKALE VRIJWILLIGER:

INFO: katrien.geurts@westvlaamsehart.be / +32 491 96 24 07.